

Arkkiv. os. 215/23.12.2005^N

TURKU, RÄNTÄMÄKI
Koroinen

Vesijohto- ja viemäriinjan
tarkastuskuopat 13.9.2005

Tutkija Heljä Brusila
Turun maakuntamuseo

UKK: 4.10.2005

Aluksi

Turun kaupungin talotoimi on teettänyt vesi- ja viemäröintisuunnitelman Turun Koroisiin. Suunnitelma koskee kahta kiinteistöä – Koroisen tilaa sekä Aurajoen rannassa olevaa asuinrakennusta. Tarkoituksena on turvata kiinteistöjen vedensaanti sekä liittää ne kaupungin vesijohto- ja viemäri-verkoston pohjoisesta, Koroisten muuntoaseman nurkalta johdettavan putkiston kautta.

Turun maakuntamuseolle vesijohto- ja viemäröintihankkeesta ilmoitettiin suunnittelun alkuvaiheessa. Putkilinjaukset haluttiin sijoittaa niin, etteivät ne aiheuta vahinkoa tunnetuille muinaisjäänöksille. Arkistopohjaisen muinaisjäänösselvityksen perusteella maakuntamuseo teki ehdotuksen putkiston reitistä. Koroisen tilan pohjoispuolelta johdettava putkilinja esitettiin sijoitettavaksi peltoalueella olevan kaukolämpökanaalin viereen. Kaukolämpökanaali johtaa muuntoaseman eteläpuolelta pellon halki suoralinjaisesti Koroisen tilan navetan itäpäätyyn.

Koroisen navetan itäpuolella putkiston oli määrä haarautua navetan länsipäädyn suuntaan siellä oleviin kaivoihin liitettäväksi sekä kaakkoispuolella jokirannassa olevalle asuinrakennukselle. Näiden kaivantojen osalta maakuntamuseo ehdotti, että linjaus sijoitetaan navetan ja entisten kasvihuoneiden eteläpuolella kulkevan tien ja pellonreunan väliin, jossa maaperän oletettiin olevan aiemmin myllerrettyä tien ja entisten pelto-ojien vuoksi. Museo esitti myös, että tälle reitille kaivettaisiin etukäteen konekaivuun seurannan periaatteella tarkastuskuoppia. Vesijohto- ja viemärikaivannot suunniteltiin edellä mainittujen ehdotusten mukaisesti ja tarkastuskuoppien kaivuu toteutettiin 13.9.05. Kaupungin talotoimi järjesti paikalle kaivinkoneen ja allekirjoittanut suoritti seurannan.

Tutkimuksia 1970- ja 1980-luvuilla

Vesi- ja viemäriputkiston reitin sekä lähialueiden muinaisjäänöstilanteesta oli saatu jonkin verran tietoa muutamassa aiemmassa kenttätutkimuksessa 1970- ja 1980-luvuilla. Koroisen tilan pohjois- ja itäpuolisilla peltoalueilla oli tehty systemaattinen muinaisjäänösinventointi vuonna 1989 (Nissinaho). Samaan aikaan toteutettu Koroisen kaukolämpökanaalin kaivuutyö valvottiin inventoinnin yhteydessä. Kanaalin reitillä ei havaittu muinaisjäänöksiä. Kanaalikaivannon jälkeen vuonna 1989 kaivettiin navetan ja kasvihuoneiden välisen tien itäreunaan salaoja, jota maakuntamuseo oli seuraamassa (Brusila 1989). Se ulottui kaukolämpökanaalin eteläpäästä pellonreunaan. Kaivannosta todettiin vain tiilensiruja sisältänyttä historiallisen ajan kerrostumaa.

Vuonna 1978 suoritti Pentti Koivunen Koroisen tilan alueella, muun muassa talon pihapiirin eteläpuolella olevalla rantapellolla koekuopituksia ja kaivauksia. Tutkimusten kohteeksi tuli myös vesijohtokaivanto, joka oli kaivettu rantapellon itäosaan ja johti pellon keskeltä luode-kaakkosuuntaisesti rannassa olevaan asuinrakennukseen. Kaivannon seinämässä todettiin olevan kulttuurikerrostumaa, joka dokumentoitiin.

Tarkastuskuopat 2005

Tarkastuskuopat kaivettiin navetan ja kasvihuoneiden eteläpuolitse johtavan soratien pellon puoleiseen etelä-länsipenkkaan, johon kaivanto tehdään (Liitekartta). Kuoppia tehtiin kaiken kaikkiaan 8 ja niiden sijainti määräytyi maasto-olosuhteiden mukaan. Kuoppien etäisyys toisistaan oli 10-20 m ja navetan sekä kasvihuoneen jäännöksen kivijalasta 4,50 – 5,30 m. Kuoppien laajuus oli noin 1,70x1,20 m ja ne kaivettiin puhtaaseen saveen, joka tuli vastaan 0,50 – 0,65 m:n syvyydessä.

Havainnot

Tarkastuskuopista ei löytynyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Puhtaan saven päällä oli sekaantunut savikerros ennen pintaturvetta, joka oli multamainen. Kuopissa 1-6 molemmissa kerroksissa esiintyi tiilenpaloja, punasaviastian paloja, posliinia, ikkunalasia, muovia, rautaromua jne. Kuoppa 4 osui vuonna 1989 kaivetun salaojaputken linjalle ja kuopan 5 kohdalla kulki salaoja likimain tien suuntaisesti, minkä vuoksi kuoppa 6 kaivettiin vasta tienmutkaan. Kuopan 7 kohdalla oli kyntökerroksen alla matala likamaakuopanne, josta ei kuitenkaan havaittu muuta, kuin nokihippuja ja hieman ympäristöään tummempi väri. Myös kuopan 8 kohdalla kyntökerroksen alla olleessa savessa oli havaittavissa joitakin pieniä nokihippuja, mutta ei mitään muuta.

13.9.2005

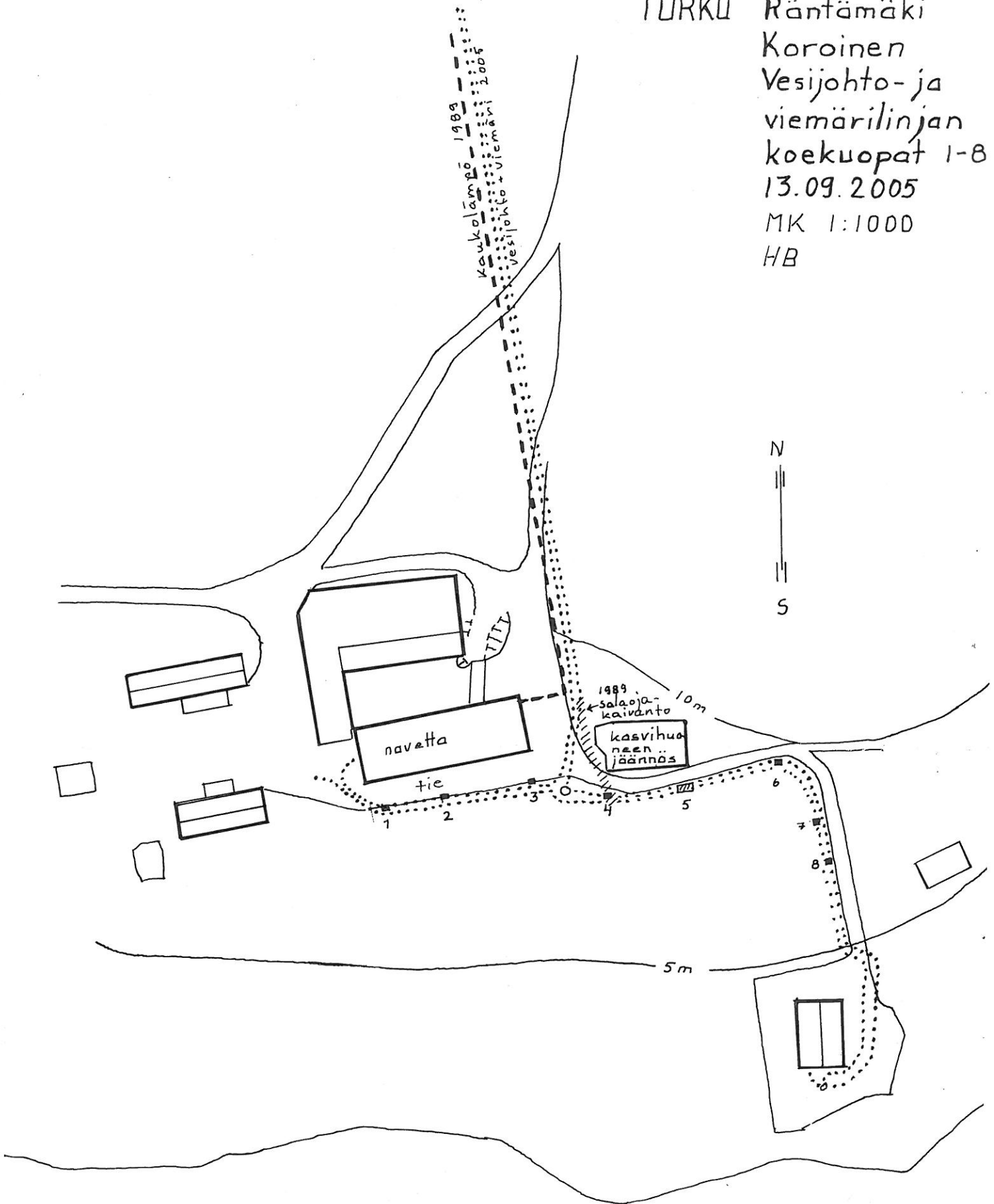


Heljä Brusila

Tutkija

Turun maakuntamuseo

TURKU Röntämäki
Koroinen
Vesijohto- ja
viemäri­linjan
koekuopat 1-8
13.09.2005
MK 1:1000
HB



Aurajoki